

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Arbejdsmarkedsudvalget har i brev af 18. maj 2011 stillet følgende spørgsmål nr. 418 (AMU alm. del), som hermed besvares.

24. juni 2011

J.nr. 2011-0008096

Spørgsmål nr. 418:

” Ministeren bedes kommentere materialet fra kommunale kontrolarbejdere, jf. AMU alm. del - bilag 198. Ministeren bedes desuden komme med et skøn over det samlede beløb af socialt bedrageri i Danmark.”

Endeligt svar:

Af materialet fra de kommunale kontrolmedarbejdere fremgår en række synspunkter omkring det fremtidige ansvar for indsatsen mod socialt bedrageri – særligt vedrørende samarbejdet mellem Udbetaling Danmark og kommunerne.

Der peges på, at kommunale medarbejdere ikke vil prioritere at undersøge sager for Udbetaling Danmark, hvis der ikke er kommunal medfinansiering, at færre vil indgive anonyme anmeldelser, og at indsatsen mod socialt bedrageri generelt vil blive svækket samtidig med at klagesagsbehandlingen kompliceres.

Jeg er uenig i disse synspunkter. I forhold til problemstillingen om, hvorvidt kommunerne kun vil prioritere at undersøge ydelser, hvor der er en kommunal medfinansiering, så er der ikke tale om en ny problemstilling. Også i dag er der en risiko for, at man i nogle kommuner prioriterer en aktiv indsats på de ydelsesområder, hvor der er kommunale penge involveret. Netop derfor er det en fordel, at Udbetaling Danmark kan agere uafhængig heraf, og fastholde fokus på at administrere alle regler korrekt uanset finansieringen.

I forhold til spørgsmålet om anonyme anmeldelser vil jeg gøre opmærksom på, at kommunerne også fremover skal have en central rolle i indsatsen mod socialt bedrageri på alle sagsområder. Det er ubegrundet, hvorfor borgerne skulle vælge at foretage anonyme anmeldelser i mindre omfang end i dag.

Efter min opfattelse bygger det også på en misforståelse, at kontrollen mod socialt bedrageri skulle blive forringet, når en række ydelser fremover skal udbetales og administreres af Udbetaling Danmark.

Pensionsstyrelsen arbejder med et forslag til en model for det fremtidige samarbejde mellem Udbetaling Danmark og kommunerne om kontrol af socialt bedrageri,

som forener styrken ved en central registersamkøring og kommunernes lokale kendskab og opfølgning.

Kommunerne vil fortsat kunne indhente oplysninger i sager om tilbagebetaling af ydelser, der administreres af Udbetaling Danmark, og kommunerne vil fortsat være den myndighed, der er i personlig kontakt med borgerne om socialt bedrageri, hvis der i en sag er særligt brug for lokalkendskab. Herudover skal kommunerne fortsat undersøge alle sager efter CPR-loven, hvor en borger formodes at være registreret på en forkert adresse.

Det er Udbetaling Danmark, der skal træffe den endelige afgørelse i forbindelse med kontrol af sociale sager. Afgørelser om tilbagebetaling har tæt tilknytning til den indledende sagsbehandling, særligt vejledningen af borgeren, og denne information kan være afgørende for, om myndigheden senere kan påvise, at borgeren har vidst, at ydelsen blev modtaget uberettiget. Desuden vil Udbetaling Danmark i mange tilfælde skulle træffe afgørelser om den fremadrettede udbetaling af ydelser, i det omfang ydelsen skal sættes ned som følge af sagen om socialt bedrageri.

Omvendt vil kommunerne også kunne forvente at få bistand fra Udbetaling Danmark til at løse kontrolopgaver inden for områder, hvor der er en høj kommunal medfinansiering. Fx vil Udbetaling Danmark som central myndighed, der udbetaler ydelser til alle borgere i hele landet, kunne gennemføre en mere systematisk, ensartet og hyppig registerkontrol.

Etableringen af Udbetaling Danmark vil også gøre det sværere for en borger at snyde det offentlige systematisk ved at flytte fra kommune til kommune, idet Udbetaling Danmark som landsdækkende myndighed får adgang til oplysninger om borgeren uanset, hvilken kommune bosætter sig i.

I forhold til den model, som Pensionsstyrelsen arbejder med, vil der kun være to myndigheder, der træffer afgørelse i en sag, hvis borgeren snyder med ydelser hos både kommunen og Udbetaling Danmark. Og er det tilfældet, er der kun en myndighed og en ankeinstans knyttet til den enkelte ydelse. Det svarer til retstilstanden i dag, hvis en borger snyder med ydelser på forskellige myndighedsområder, fx med SU og boligstøtte. Hvis det i stedet var kommunerne, der skulle have myndighedsansvaret generelt i tilbagebetalingssager, ville der konsekvent være to myndigheder involveret, også selvom borgeren alene modtager ydelser fra Udbetaling Danmark.

Regeringen og KL har i forbindelse med aftalen om kommunernes økonomi for 2012 aftalt, at indsatsen mod socialt bedrageri skal fastholdes. Regeringen og KL er enige om, at den nye samarbejdsmodel indebærer en fortsat og betydelig indsats i kommunerne for at bekæmpe socialt bedrageri, og at antallet af årsværk, som overføres til Udbetaling Danmark, reduceres med 50 årsværk. Der overføres således samlet set 1.500 årsværk fra kommunerne til Udbetaling Danmark.

Alt i alt er det min forventning, at indsatsen mod socialt bedrageri styrkes, og kommunerne vil gennem flertallet i bestyrelsen for Udbetaling Danmark kunne bestemme, hvordan indsatsen mod socialt bedrageri skal prioriteres i Udbetaling Danmark

I forhold til den del af spørgsmålet, der handler om at angive et samlet beløb for omfanget af socialt bedrageri i Danmark, kan jeg oplyse, at der ikke findes en sådan opgørelse. Meget tyder dog på, at socialt bedrageri i Danmark som i andre lande desværre har et meget betydeligt omfang.

Som led i finanslovsaftalen for 2011 blev der indgået en aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne om en styrket indsats mod socialt bedrageri. Ifølge aftalen skal alle de anbefalinger, som kom fra det tværministerielle udvalg om bedre kontrol, gennemføres. En af disse anbefalinger bestod i, at der skal foretages en udredning af det mulige omfang af socialt bedrageri.

På den baggrund har Pensionsstyrelsen blandt andet iværksat et litteraturstudie ved SFI, som skal gennemgå danske og internationale kilder, der kan bruges til at belyse omfanget af og indsatser mod socialt bedrageri i Danmark. Resultatet af undersøgelsen forventes at foreligge i løbet af sommeren 2011.

Venlig hilsen

Inger Støjberg